

Argumentační seminář

Mgr. Lukáš Čunek

Kdo byl na semináři „Jak správně argumentovat“?

doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD.

Argumenty

- **Co je argument?**
 - Oznamovací věta, resp. série dvou nebo více oznamovacích vět
- **Souvislost mezi jazykovými schopnostmi a schopností argumentace**
 - Jazykové schopnosti do jisté míry podmiňují schopnosti argumentační
 - Jazyk podmiňuje myšlení
 - Jestliže neznám jazyk konkrétního oboru v podstatě nelze o dané věci argumentovat
 - A stejně tak nejsem schopný kriticky hodnotit informace v daném jazyce

Diskuse

- **Série argumentů a protiargumentů**
- **Kde je diskuse vhodná?**
 - **Kdekoliv na škále mezi vědecky ověřitelnými fakty a osobními preferencemi**
 - **Existují-li dvě či více možností řešení problému, kdy ani jedna není ideální**
 - **Obě strany musí být ochotné naslouchat argumentům protistrany**
 - **Je nutné být „na stejné vlně“**
 - **Jestliže mezi oběma stranami panuje příliš velká neshoda, pak je diskuse neplodná**

Argumentační fauly

Co je argumentační faul?

Z definice:

- Argumentační fauly (neboli řečnické triky, argumentační klamy apod.) jsou v diskuzi používány za účelem přesvědčení oponenta či publika o správnosti tvrzení mluvčího bez ohledu na logickou platnost samotných argumentů.
- Některé fauly jsou úmyslné, jiných se může mluvčí dopustit omylem (například kvůli vlivu kognitivních zkreslení). Úmyslné fauly bývají často součástí určité propagandy a využívají je ke své argumentaci manipulátoři.

Kolik různých argumentačních faulů existuje?

Asi jako Blanických rytířů

- <https://bezfaulu.net/argumentacni-fauly/>

Které argumentační fauly znáte?

Falešný rozhodčí

- Mluvčí uvádí, že oponent nemá pravdu, protože se dopustil argumentačního faulu.
- Fakt, že se někdo dopustil argumentačního faulu neznamená, že stanovisko je automaticky špatné

Ad hominem

- Mluvčí vynechá argumentaci a zaútočí místo toho na svého oponenta
- *„Až se ten moderátor naučí mluvit, tak ať něco říká.“*
- Může mít různé podoby
 - Věk, zkušenost, motiv ...

Konfirmační zkreslení

- Mluvčí účelově vybírá z komplexního tématu jen ty aspekty, které se hodí pro jeho vlastní závěr.

- Argumentační

Apel na lid

- Mluvčí uvádí, že něco je pravda (či správně), protože si to myslí hodně lidí.

- *„Hodně lidí chce vystoupit z EU, takže je to správný krok.“*
- *„Je obecně známá věc, že ...“*

- <https://didyouknowfacts.com/research-versus-common-sense/?fbclid=IwAR0oydbYG1ur3LHBfxQcsT6b9h8OWD0FsxXXiSyBwt8m24oq00tMkEIMQnI>

Důkazní břemeno

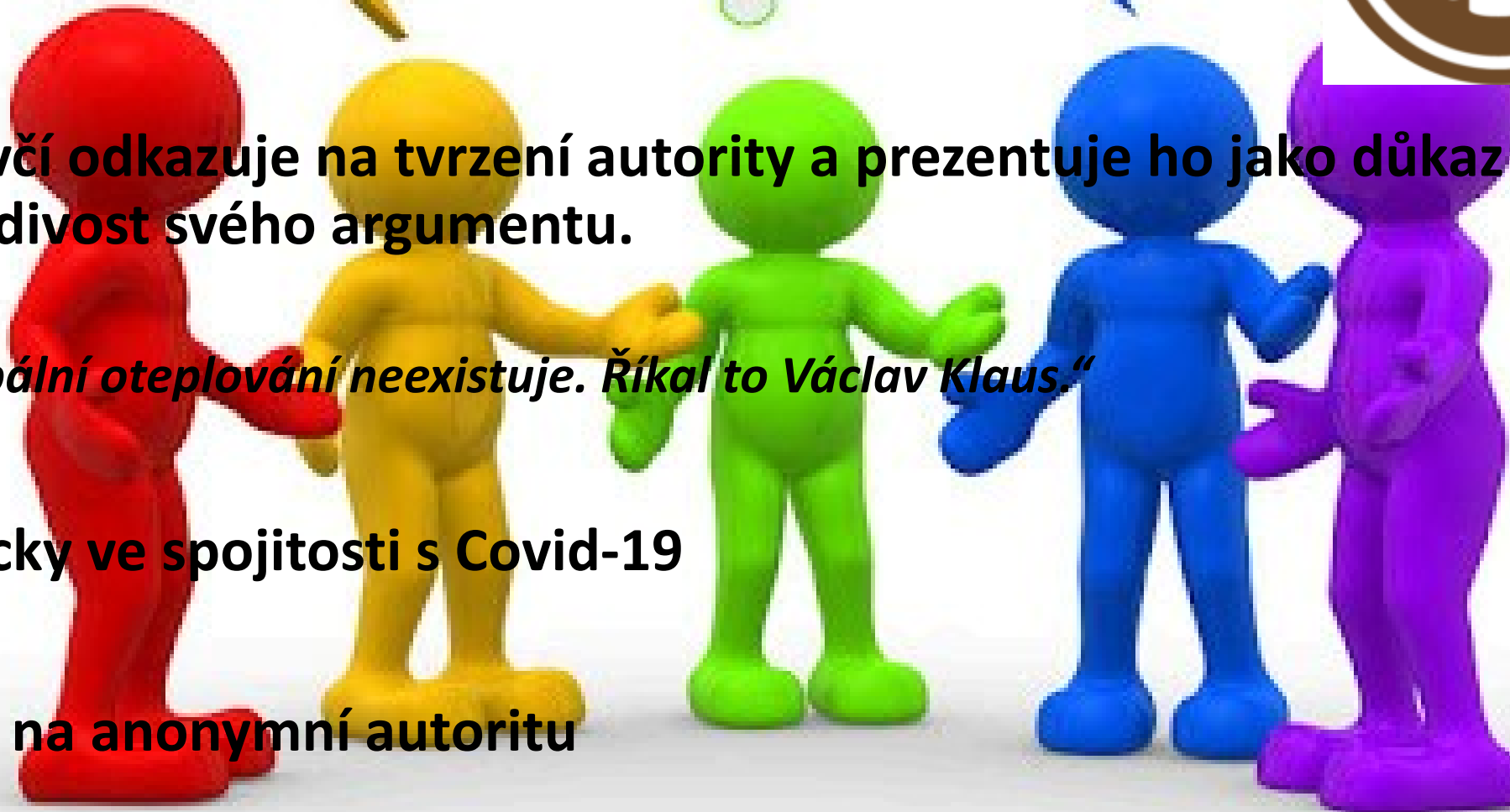

- Povinnost prokázat pravdivost svého tvrzení
- Vždy přísluší tomu, kdo předložil názor
- Faulem je snaha zbavit se této povinnosti
- *„Dokažte mi, že nemám pravdu!“*

Apel na autoritu

- Mluvčí odkazuje na tvrzení autority a prezentuje ho jako důkaz pro pravdivost svého argumentu.
- „*Globální oteplování neexistuje. Říkal to Václav Klaus.*“
- Typicky ve spojitosti s Covid-19
- Apel na anonymní autoritu

Slaměný panák

- Mluvčí vytvoří vlastní zkreslenou, přehnanou, či špatně vyloženou verzi oponentova argumentu (či postoje) a následně proti ní sám argumentuje.
- „Takže vy tvrdíte...“
- *„Říkáte, že Izrael by měl přestat stavět nová obydlí na Západním břehu. Takže tvrdíte, že Izrael nemá právo být národním státem?“*

Šikmá plocha

- Mluvčí bez důkazů tvrdí, že relativně malý krok povede k řetězové reakci souvisejících (negativních) událostí.
- Co nás může zjara čekat? Po zkušenostech z průběhu bojů v Sýrii to vidím asi takhle:
 - Zkolabuje právní systém, minimálně v určitých oblastech s vysokými počty migrantů
 - Postupně se začne hroutit bezpečnostní systém, protože naše silové složky budou postupně přečísleny v řádu stovek migrantů na jednoho vojáka či policistu
 - Lidé začnou své domovy a sami sebe bránit sami, protože jim nic jiného nezbývá. Bohužel, poteče česká krev
 - Vypukne regulérní asymetrická rozptýlená válka ve smyslu občané proti imigrantům
 - Zkolabuje zásobování a nastane humanitární krize
 - Zkolabuje zásobování elektřinou a komunikační mobilní sítě – snad vydrží zásobování vodou
 - Státní moc jako taková postupně vymizí a minimálně v některých oblastech začnou vznikat a převezmou velení různé radikální bojůvky
 - Po roce islámského obohacování naší země a vyžírání našeho už tak rozkradeného hospodářství, miliony našich občanů se ve strachu o holé životy vydají na útěk někam do bezpečí. Jenže, kde to bude?

Apel na strach

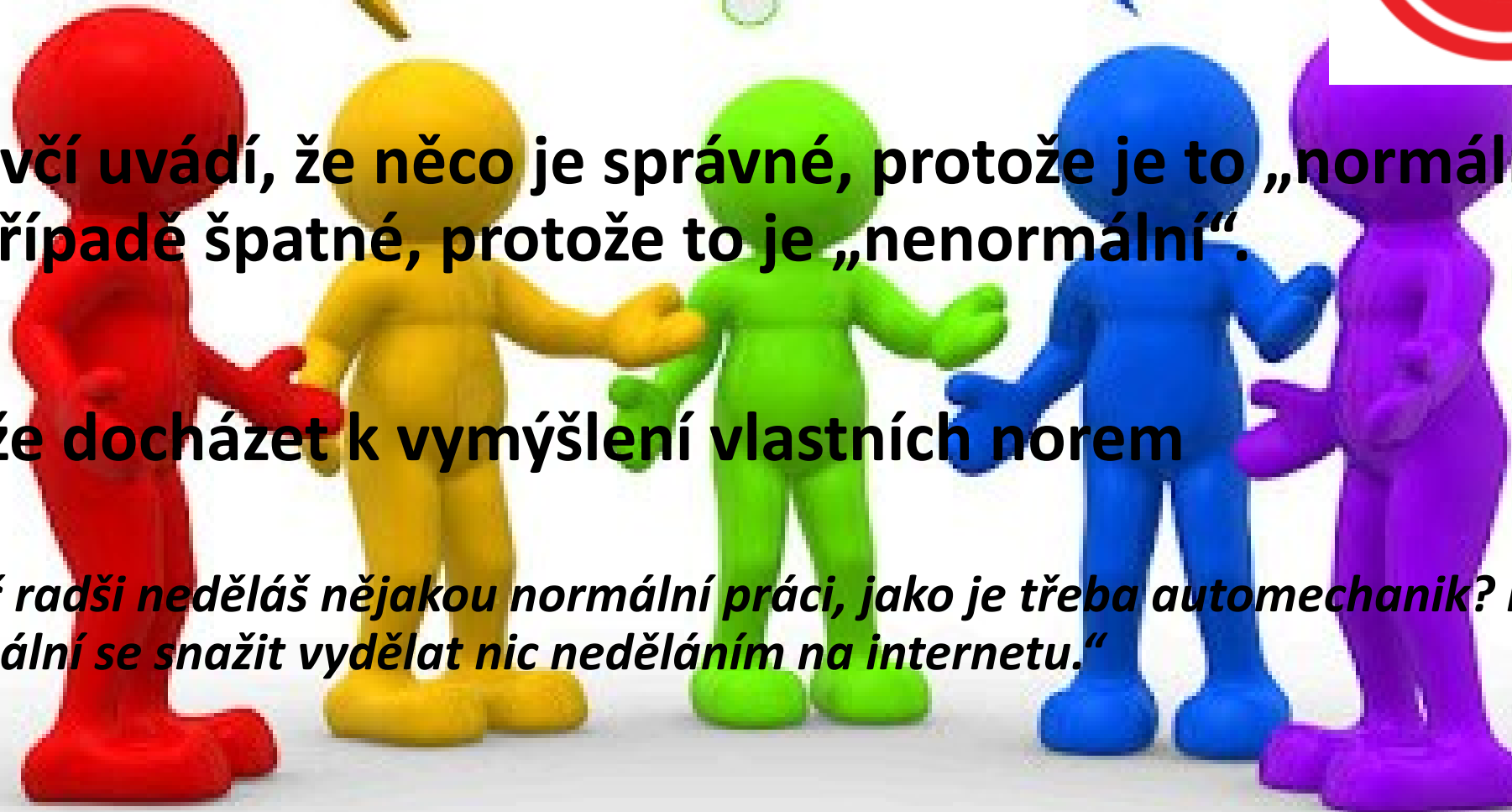

- Jediným argumentem ve prospěch předkládané premisy je strach
- Ve spojitosti s Covid-19 na denním pořádku
- *„Je nutné zabezpečit hranice České republiky. [...] Protože až budou první mrtví v České republice, tak se všichni budou ptát, co jsme udělali, aby se to nestalo.“*
(Tomio Okamura)

Apel na normalitu

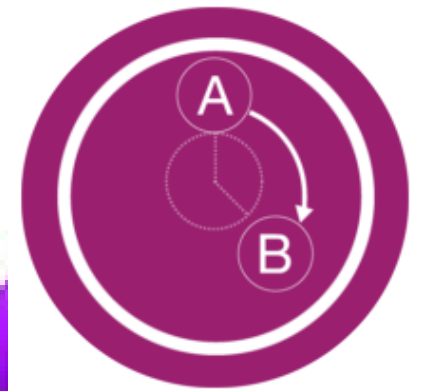

- Mluvčí uvádí, že něco je správné, protože je to „normální“, popřípadě špatné, protože to je „nenormální“.
- Může docházet k vymýšlení vlastních norem
- *„Proč radši neděláš nějakou normální práci, jako je třeba automechanik? Není normální se snažit vydělat nic neděláním na internetu.“*

Post hoc

- Mluvčí uvádí, že následnost dvou jevů znamená, že jeden způsobuje či ovlivňuje druhý (že následnost implikuje kauzalitu).
- „Od toho, co jsme přijal tento zákon, tak se ekonomika výrazně zhoršila. Takže tento zákon poničil naši ekonomiku!“

Apel na lichotky

- Mluvčí používá irelevantní lichotky, aby si získal publikum na svoji stranu, nebo spolu s lichotkami podsunul argument, který spolu s nimi bude akceptován.
- Argument je předložen tak, že jeho nepřijetí odebírá pozitivní vlastnost nebo přidává negativní vlastnost tomu, do něj nepřijal.
- *„Intelligentní studenti, samozřejmě poznají faul, jako je tento, když ho vidí.“*

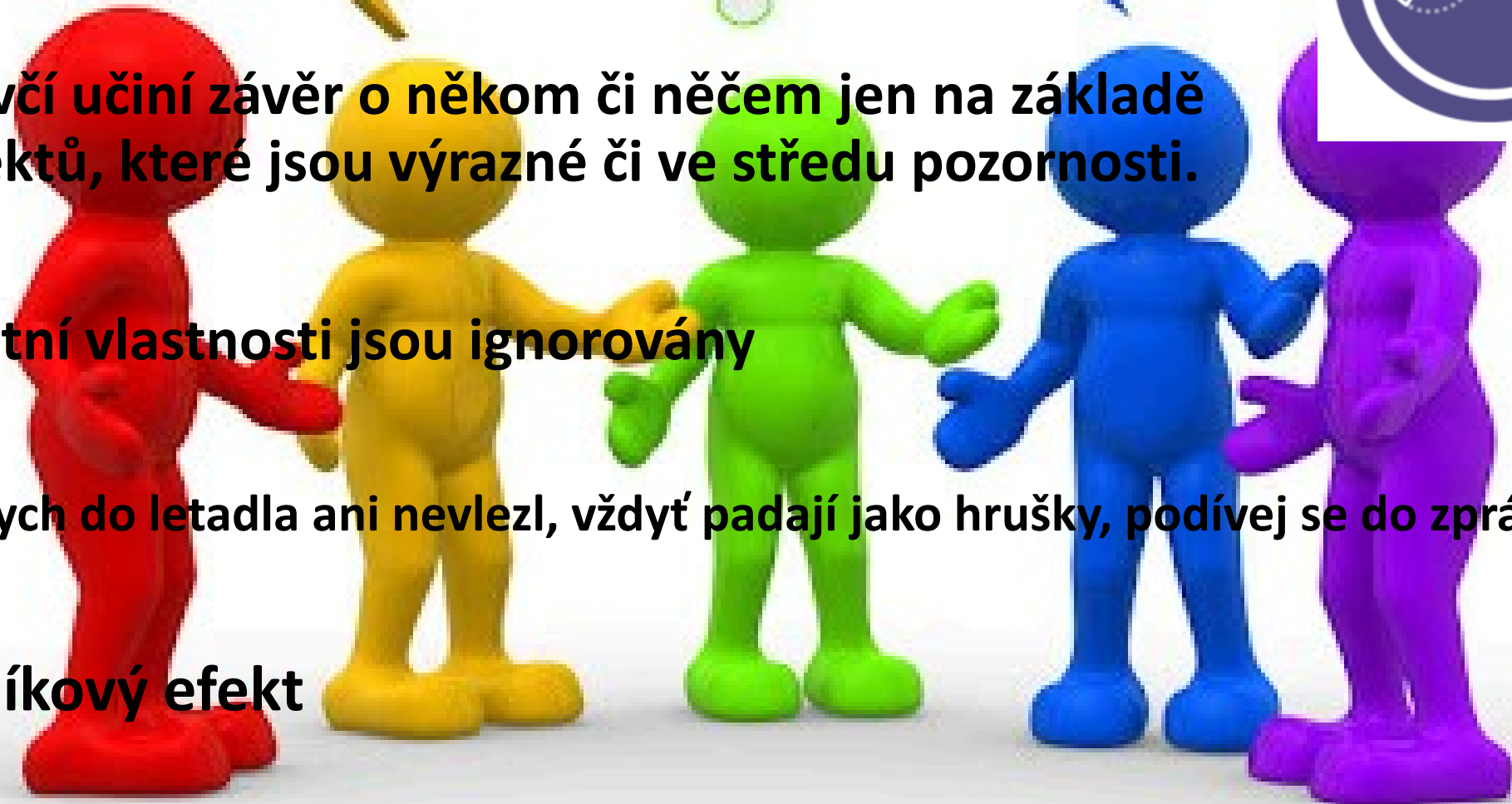
Logický kruh

- Mluvčí tvoří závěr na základě logické premisy, která vychází z onoho závěru.
- Závěr se současně důkazem sám sebe
- „Víme, že Bible je slovo Boží, protože se to píše v Bibli.“

Střed pozornosti

- Mluvčí učiní závěr o někom či něčem jen na základě aspektů, které jsou výrazné či ve středu pozornosti.
- Ostatní vlastnosti jsou ignorovány
- „Já bych do letadla ani nevlezl, vždyť padají jako hrušky, podívej se do zpráv!“
- Šuplíkový efekt

Apel na zkušenost/Apel na věk

- Mluvčí vychází z předpokladu, že mluvčí bez osobní zkušenosti s danou situací o ní nemá právo mluvit.
- Mluvčí je příliš mladý na to, aby jeho argument mohl mít váhu
- „Jak můžete tvrdit, že komunismus byl špatný? Vždyť jste v té době ještě nebyli na světě!“
- Věk nijak nesouvisí s váhou či pravdivostí argumentu

Důkaz svobodou

- Mluvčí chybně využívá svobody slova k obhájení svých postojů, nebo k diskreditaci postojů oponenta.
- Chybí relevantní důkazy
- *„Já mám právo tohle říkat!“*

Žádný pravý Skot!

- Mluvčí uvádí, že někdo není součástí určité množiny, protože nesplňuje jeho vlastní definici dane množiny.
- Snažím-li se dokázat, že nějaká skupina lidí něco nedělá, pak důkazy o opaku odvrhnu s tím, že tito lidé nejsou „pravou“ součástí skupiny
- „Žádný Skot by si neocukroval svoji ovesnou kaši.“
„Můj strýc Angus je Skot a cukruje si svoji ovesnou kaši.“
„Žádný *pravý* Skot by si neocukroval svoji ovesnou kaši.“

Falešné dilema

- Mluvčí prezentuje pouze dvě protikladné možnosti (i v případě, že jich existuje více) a alternativy (úmyslně) zamlčuje.
- *„Musíme snížit rozpočet zdravotnictví, protože se jinak budeme nadále zadlužovat...“*

Zavádějící dramaturgie

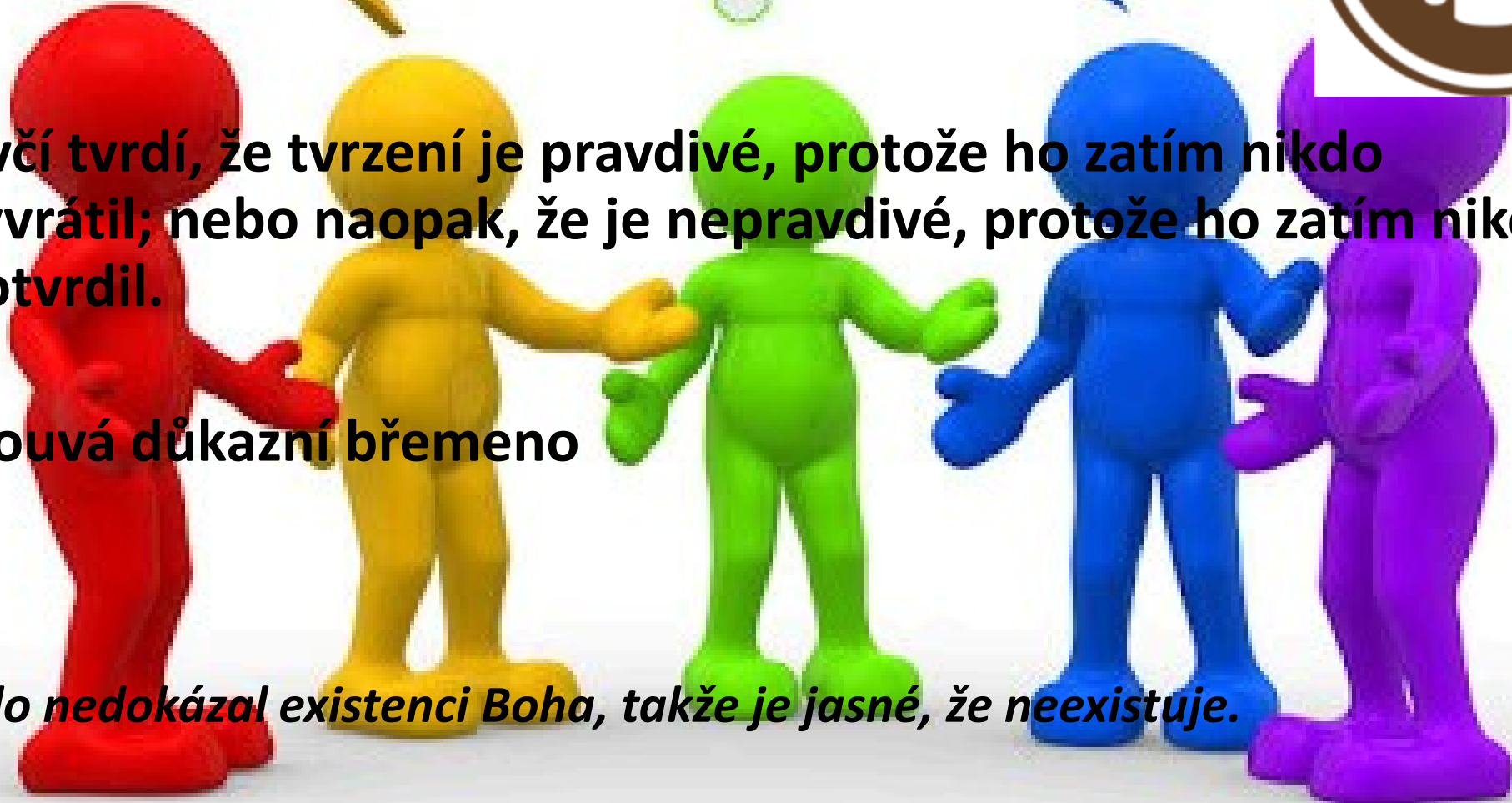

- Mluvčí popisuje ojedinělé události (nebo jen jednu) dramaticky, živě a detailně, za účelem vytvoření dojmu, že se jedná o obvyklý jev.
- *„V Praze žije kluk, je mu 10 let, bydlí na ulici a prodává drogy, aby vůbec zůstal na živu. V Karlových varech chodí po ulici osmnáctiletá dívka, na sobě má koženou bundu, podvazky, v ruce drží černou kabelku. Je to prostitutka, která uživí sotva sebe, natož svoji roční dceru. Když jsem to viděl, podlomily se mi kolena a smutkem jsem nemohl ani mluvit. České děti jsou na tom hodně špatně.“*

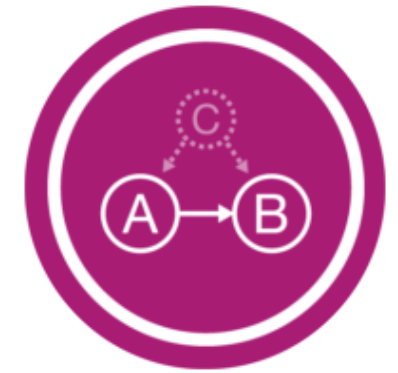
Apel na nevědomost

- Mluvčí tvrdí, že tvrzení je pravdivé, protože ho zatím nikdo nevyvrátil; nebo naopak, že je nepravdivé, protože ho zatím nikdo nepotvrdil.
- Přesouvá důkazní břemeno
- *„Nikdo nedokázal existenci Boha, takže je jasné, že neexistuje.“*

Ignorování společné příčiny

- Mluvčí uvádí, že jedna událost způsobila druhou (domino efekt), i když obě události mohla způsobit jiná třetí příčina.
- *„Tomáš se probudil s horečkou. O pár hodin později se na jeho kůži objevily červené skvrny. Tomáš usoudil, že skvrny způsobila horečka.“*

Popření příčiny

- Mluvčí popírá, že důsledek může existovat, pokud neexistuje jedna konkrétní příčina.
- Ostatní možné příčiny jsou ignorovány
- *„Když získáš titul, tak dostaneš dobrou práci. Když nezískáš titul, tak dobrou práci mít nebudeš.“*

Zbrklé zobecnění

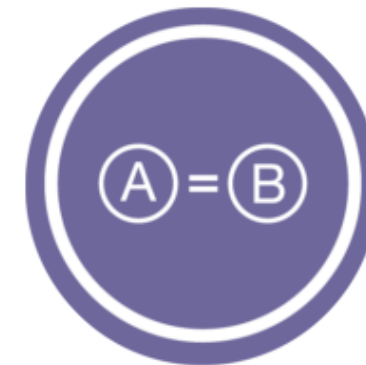

- Mluvčí vytvoří obecný závěr na základě příliš malého či bezvýznamného vzorku.
- *„Přátelé, výroky německé ministryně obrany jsem zděšen! To opravdu chtějí další válku?“*

Unáhlený závěr

- Mluvčí vytváří závěr bez dostatečného zvážení všech podstatných a snadno dostupných důkazů a okolností.
- Dá se považovat za nadřazený pro množství jiných faultů
- Je velmi častý
- **System 1**

Sloučení společnou vlastností

- Mluvčí vyvozuje totožný závěr o dvou věcech na základě jedné společné vlastnosti
- Založené na předpokladu, že jediná společná vlastnost stačí k tomu, aby dvě věci byly považovány za totéž
- PYNE: „Myslím, že dlouhé vlasy z vás dělají holku.“
- ZAPPA: „Myslím, že dřevěná noha z vás dělá stůl.“

Poznáte druh argumentačního faulu?

• ***„Jen absolutní idiot by si myslel, že očkování proti Covidu-19 je bezpečné, když existuje tak velké množství lidí, kterým právě toto očkování způsobilo tak velké zdravotní komplikace.“***

• ***„[...]brání tradiční hodnoty a normální svět a jasně vystupuje proti totalitní politické korektnosti, multikulturalismu, zvrácené teorii genderu, pozitivní diskriminaci či propagaci ideologie homosexualismu, která pro homosexuály vyžaduje privilegia a adoraci. Uděláme vše pro to, aby se podobné zvrácenosti jako na „liberálně-demokratickém“ Západě neděly i u nás. Braňte prosím normální svět s námi.“***

• ***„Dokažte mi, že nemám pravdu!“***

• **„Pokud zlegalizujeme marihuanu, hned budou chtít všichni zlegalizovat i heroin a další drogy.“**

• **„Byls v Rusku? Nebyl. Je ti padesát? Není. Tak mi nerad.“**

• **„Experti se shodují, že hraní počítačových her má negativní vliv na psychiku člověka.“**

• **„Nemůžete tvrdit, že zavedení daného zákona byla chyba. Zatím pro to neexistují důkazy.“**

• **„Můžu tvrdit co chci. Nikdo mi nemůže upřít právo na můj názor.“**

• **„Kdo nepřijde na demonstraci, ten podporuje vládu.“**

- ***„Ženský za volantem, fakt! Zrovna dneska do mě jedna málem nabourala!“***

- ***„Všichni Brňáci na Vánočních trzích pijí Turbomošt.“***

- ***„Já ale Turbomošt nepiju.“***

- ***„No jo, to jsou ty náplavy.“***

- ***„Pro partnerství dvou lidí stejného pohlaví, by se mělo zvolit jiné označení, než ‘manželství.’“***

- ***„Tím chcete říct, že homosexuální páry nemají nárok na plnohodnotné soužití, se všemi právními aspekty tak, jak je tomu u partnerství muže a ženy?“***

• „Jen absolutní idiot by si myslel, že očkování proti Covidu-19 je bezpečné, když existuje tak velké množství lidí, kterým právě toto očkování způsobilo tak velké zdravotní komplikace.“

• „[...]brání tradiční hodnoty a normální svět a jasně vystupuje proti totalitní politické korektnosti, multikulturalismu, zvrácené teorii genderu, pozitivní diskriminaci, propagaci ideologie homosexualismu, která pro homofobii vyžaduje privilegia a adoraci. Uděláme vše pro to, aby se podobné zvrácenosti jako na „liberálně-demokratickém“ Západě neděly i u nás. Braňte prosím normální svět s námi.“

• „Dokažte mi, že nemám pravdu“

• „Pokud zlegalizujeme marihuana
zlegalizovat i heroin a další drogy“ ed budou chtít všichni

• „Byls v Rusku? Nebyl. Je ti pad
Vení. Tak mi nerad.“

• „Experti se shodují, že hraní po
psychiku člověka.“

• „Nemůžete tvrdit, že zavedení
to neexistují důkazy.“

• „Můžu tvrdit co chci. Nikdo mi
nemůže upřít právo na můj názor.“

• „Kdo nepřijde na demonstraci,
podporuje vládu.“

• „Ženský za volantem, fakt! Zro eska do mě jedna málem nabourala!“

• „Všichni Brňáci na na vánočních trzích pijí Turbomošt.“

• „Já ale Turbomošt nepiju.“

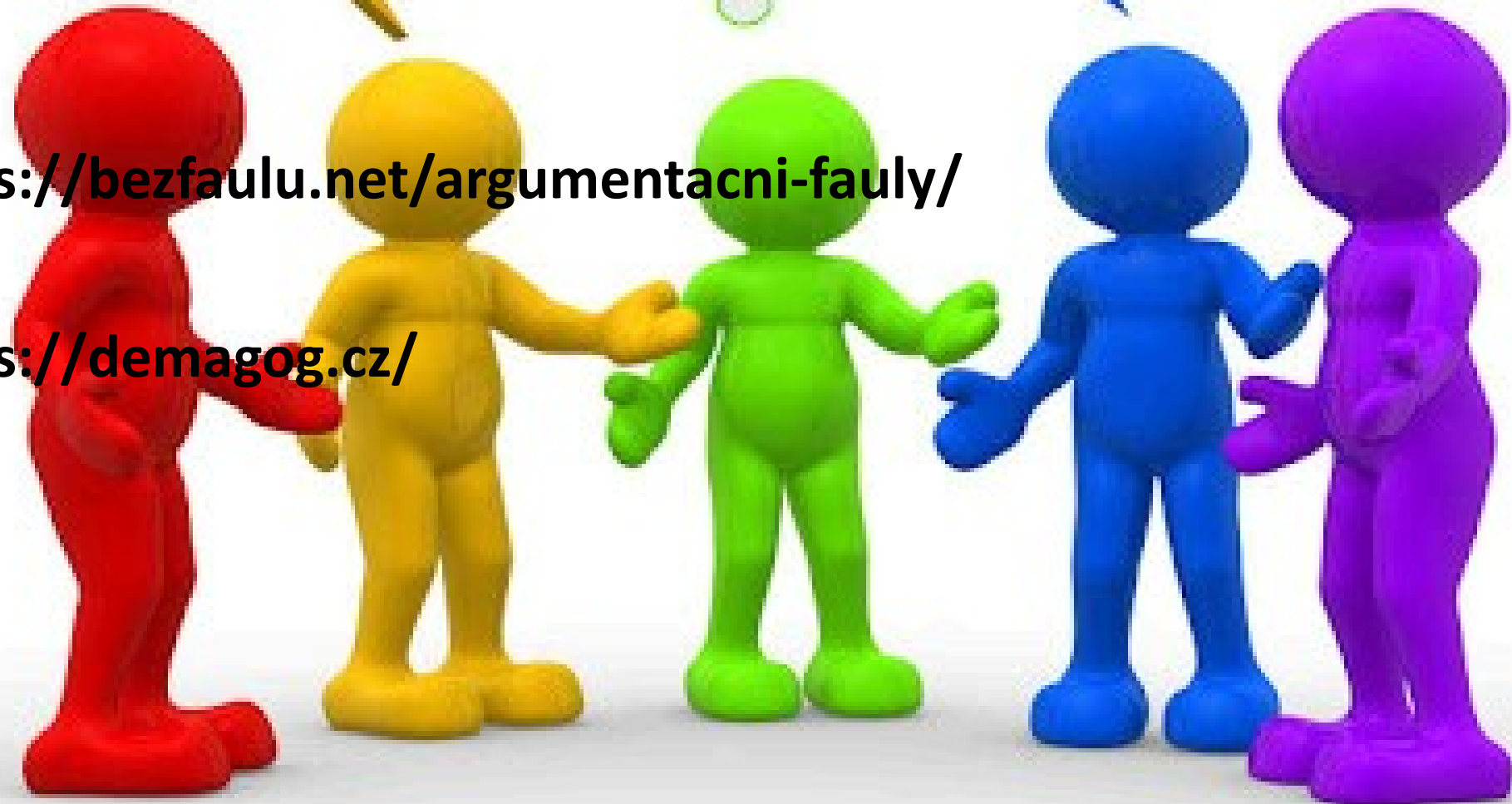
• „No jo, to jsou ty náplavy.“

• „Pro partnerství dvou lidí stejného pohlaví, by se mělo zvolit jiné označení, než ´manželství.´“

• „Tím chcete říct, že homosexuá ry nemají nárok na plnohodnotné soužití, se všemi **právními** aspekty tak, jak je tomu u partnerství muže a ženy?“

Zdroje

- <https://bezfaulu.net/argumentacni-fauly/>
- <https://demagog.cz/>

Děkuji za pozornost!